

פרטיכל מס.

מיסיבת ועדת הכלכלה

סיום ג', בטבת תשי"א - 9.1.51

נוכחו חברי הועדה:

ט. ארם - היו"ר

מ. אונג

ס. באדר

א. בהיר

פ. ברנסכילין

ט. גורן

ס. וילנר

ט. לביא

ח. לנדאו

א. סוזר

היו"ר ס. ארם:

אני פותח את הישיבה.

הרשו לי, קודם כל, לברך את היו"ר הקבוע

של הועדה, שחזר עתה שחז"ל, וטעמאן ומילך יקבל לידיו את רטן הטלסון
לניהול ישיבות הועדה.

היום צריכים היינו לדון בענין הפחאבים

בנגב, אך לא נוכל לעשות זאת, כיון שקבלנו עתה ידיעה סלפונית סמגהל
רשות הפיתוח, סר צ'יז'יק, כי הדופא אסר עליו לצאת. לכן, בטבת היום
כמה סעיפים שכבר התחלנו לדון עליהם.

קבלנו כבר החלטות והצעות בענין הטלס.
סני סלבים של ההצעות הללו הועברו בזמנו למסדר המסחר והתעסיה,
אלה הם הסעיפים: חלוקת הטלס ואספקת הטלס. לא הועברו כל הצעות
בקטר למעוף השליטי הקטור עם הפליה ופיקוח, כיון שקודם כל, הפרטי-כל
אילו מפורענח, וטנית, טסום שאינו טבור כי זהו ענין למסדר המסחר והתעסיה.

כדי לרענן את זכרוכם, אקרא לפניכם
את ההצעות שנתקבלו.
(קרא את סיכומי הועדה הכלכלית בענין הטלס - ר"ב)

סולם העדיפויות תוקן כדלהלן:

- (1) בטחון; (2) סיכון עולמי; (3) הרחבת הייצור בחקלאות ותעסיה;
- (4) סירותים צבוריים/היוניים - בתי ספר, בתי חולים, טים, מאור, גשרים.
- (5) סיכון ומיקים וסיכון היילים - סיכון סטנדרטי זול;
- (6) בנינים צבוריים במקומות נדחים; (7) בתי סלון תמורת סטבע זר;
- (8) גטר בנינים שהחלו בבנייתם; (9) בתי סלון; (10) גניה פרטית;
- (11) בנינים צבוריים; (12) רזרבה.

ט. לביא: בקט למסדר לו זכות הטתיגות. מציע לקבוע למעוף 3 את הרחבת הייצור בהתיטבות החליטה.

ס. בדר: לא ראיתי בטעמי ההסתיגויות את המוטב של "מפעל מאוסר". מפעלים מאוסרים יכולים להיות גם בתי סלון, במידה שהם מכניסים סטבע זר.

היו"ר ס. ארם: הטעף "הרחבת הייצור בתעסיה" כולל גם את המפעלים המאוסרים.

המטלה שף היא קבעה סולם עדיפויות, ונדטה לי כי אצלה הטעף "גטר בנינים שהחלו בבנייתם", מופיע כטעף רביעי.

ט. לביא: אני מציע שאף אנו נקבע את הטעף "גטר בנינים שהחלו בבנייתם", כטעף רביעי.

ועדת הכלכלה
9.1.51

איננו יכולים לעשות זאת.

היו"ר ט. ארם:

אני מבין כי באנו לידי טקנות סטטיסטיות,

פ. ברנסטיין:

והינני יודע למה אנו חוזרים שוב.

אני מבין כי נביא את הצעותינו בפני הכנסת, והכנסת תצביע עליהן; האם הן סחייבות את הממשלה, או לא? אינני יכול לתאר לי שהן סחייבות, כיון שאין זה חוק. לדעתי, הכנסת יכולה רק להסליף בפני הממשלה, וישנה כבר ועדה בין-מסודית המטפלת בחלוקת המלט, כך שלא כבאי להלחם על כל תג ותג.

לאחר שקבלנו את טולם העדיפויות ולאחר

היו"ר ט. ארם:

הסר הסכר והתעשייה הודיע לנו על טולם

העדיפויות שנתקבל ע"י הממשלה, הוטל עלי ועל סר פרדר לבוא בדברים עם סר התעשייה ולנסות לראות אם אפשר להספיע על איזה שהם סינויים במסקנות אשר נתקבלו ע"י הממשלה. בדרך כלל, אם איננו סביאיים חוק בפני הכנסת, הכנסת יכולה רק להסליף בפני הממשלה, אבל אין זה מונע את ההסתייגויות של החברים.

אני מסיק מזה טקנה אחת, שלא כדאי

פ. ברנסטיין:

לבזבז זמן על כל נקודה ונקודה.

אני מבין כי כל החלטה אשר מתקבלת

ח. לנדאו:

בכנסת, היא חוק בפני הממשלה. לא כל

החלטה אשר אינה מתקבלת כחוק, סחייבת את האזרחים, אבל כל החלטה היא לגבי הממשלה חוק כל יעבור. לכן, אם אנו סביאיים הטלצות לכנסת, אם הסעיפים יובאו בצורת ניסוח סחייב, הם יחייבו את הממשלה.

ישנן הצעות שהועדה הביאה לכנסת כהצעות,

היו"ר ט. ארם:

וישנן הצעות שהיא הביאה אותן כהטלצות

בפני הממשלה. אני מציע שבענין טולם העדיפויות, נביא את הצעותינו כהטלצות, כיון שאיננו ועדת כדומחים אשר יכולה לקבוע את הדברים בדיוק. ביחס לעיקרון החלוקה ופיקוח על המלט, זוהי לא הטלצה, כי אם חיוב.

ע.ע.

ועדת הכלכלה
9.1.51

הייתי מבקש שהיו"ר יברר עם יו"ר

צבי יהודה:

ועדת הכספים את ענין הכפילות בעבודה

בין הכנסת והמטסלה ביחס למצב הפרדסנות. אני חושב שיש צורך לכנס
סחר את הועדה כדי לסכם טעמו בענין זה, אבל הייתי מחסיב, לו היה
מוזמן לישיבה זו גם שר האוצר.

אני מציע לקיים סחר דיון בענין

א. בהיר:

הפרדסנות, והיה אם יש הסכם בינם לבין

המטסלה, נטעם אותו. אני מציע להזמין את שר האוצר ואת שר
החקלאות. לדעתי, צריכה לבוא לכנסת הודעה מטעם המטסלה בקשר לענין
זה. אני חושב שגם הועדה צריכה למסור לכנסת סיכום על דינוניה בענין
זה.

אני מציע כי בישיבה שתקיים סחר, נציע

למטסלה כי במקום שתהייה שתי ועדות לחקר מצב הפרדסנות, אחת של
המטסלה ואחת של ועדת הכלכלה, שתהייה ועדה אחת משותפת.

אני רוצה לסכם כי על דעת כל חברי הועדה

היו"ר ס. ארם:

נתקבלה ההצעה לקיים סחר דיון ולסכם את

ענין הפרדסנות. מתקבלת גם הצעתו של חבר הועדה בהיר, למנות ועדה
משותפת של ועדת הכלכלה והמטסלה בקשר לחקירת מצב הפרדסנות, וברור
שסיכומי ועדה זו מועברים לוועדת הכלכלה.

אני מציע לקבוע לישיבתנו ביום ב', את

הדיון על מצב מלאי חמרי גלם וסיום הדיון בענין שיווק התוצרת
הערבית. אני מציע לסמוע בישיבתנו ביום ג' על ענין המחצבים לפתוח
הנגב, ואת ישיבתנו ביום ד' בקדיש לדיון על חקר מקורות השוק
השחור. אני מציע לקבוע לישיבתנו ביום ב' בעוד שבועיים, את ענין
חברת החטמל בירושלים.

ועדת הכלכלה
9.1.51

עע/אר

היו"ר ס. ארם:

אשר ליתר הסעיפים שעלינו לדון בהם,
אין לנו סעיפים כאלה שהיינו יכולים
להתחיל לדון בהם בלי הסתתרות אנוסים טהוץ. נסאר לנו רק סעיף
אחד - דרכי עבודת הועדה, ואני חושב כי בהזדמנות זו נוכל להחליף
סיחה על כך.

קבענו כי סכיון סאנו עמוסים עבודה,
סכאן ואילך תנסה הועדה לעבוד לפי פרוצדורה זו: כל ענין שיובא
בפני הועדה סחייב בדרך ראסון, ואחר כך, אם זה לא חוק, בוחרים
לו ועדת מסנה אטר בודקת, סבררת, ססכסת ומביאה את הצעותיה ליסיבת
הסליאה של הועדה, על טנת לסכס באופן סופי. הוחלט סלגבי חוקים,
הנוהג הזה אינו קיים.

טה סלא הוחלט, זנסי צורת עבודת הועדה

ותיאוסה עם הטמסלה. אם כל ענין סאנו רואים אותו כחשוב יועבר
לספול הטמסלה, סבלי סנהיה נתונים בו, אזי אין טעם לכל בירורינו.

פ. ברנסטיין:

לפעמים אנו סוכרחים לחזור על דברים סכבר
נאסרו. יו"ר הועדה הקודם סחזר עתה

סחוץ לארץ יזכור בודאי כי סאלה זו סבר עמדה על סדר יוסה של
הועדה. עובדה היא, סהחלק המכריע של כל הפעולה הכלכלית של הטמסלה
נעשה לפי חוקי טעת חירום, הסקנים לה את/להחליט בעצמה:אל. הדבריהם.
למעשה, כל הדברים האלה אינם בססכות הכנסת, וסחוץ כך סטבע הדברים
הדיונים סלנו הם - אם נביע זאת בצורה קצת גסה - יותר, דיביטינג
סוסייטי" סאטר גוף פרלסנטרי. או סצריף לסלים אם כך, או סצריך
לסנות את העובדה ולתת לוועדה, את יותר תוכן סמסי.

ס. גורן:

בעצם, אנו עוסקים בטתי טאלות: 1. חוקים;

2. פרובלמות כלכליות הסועברות אינו

על ידי הכנסת או באינציטיבה סלנו. כאטר ענין ססוים סובא לכנסת,
סימן כי הענין נעשה חריף, וברור כי כאטר סתעורר ענין חריף, גם
הטמלה סתחילה לספל בו, ואז סתקבל אותו פרלליזם של סיפול כפול

באותה בעיה כמעט בלי קטרן, ולזה צריך לסצוא פתרון. נתקלנו בזה בענין הסלט, בענין הפרדסנות, בענין סיווק התוצרת הערבית, בענין חקירת סקורות הסוק הסחור וכו'. גם אם אין זה חוק, לא יתואר שהכנסת תקבל עמדה אשר מתנגדת לדברים אשר נקבעו על ידי הסמסלה. לדעתי, אם מועבר אלינו ענין סטויים על ידי הכנסת, בירורו על ידי הסמסלה צריך להיות בסיתוף עם הועדה. אני חושב כי עלינו לברר את הענין הזה עם הסמסלה, בכל אופן, עם הסטויים אשר אנו קטוריים אתם, כדי שלא תהיה הקבלה בחקירת הדברים.

ס. וילנר: אני רוצה להעיר סיס עוד תפקיד לועדה

בכנסת, זהו לקבור ענינים. ענין שלא נעים לבררו ורוצים לדחותו, טעבירים אותו לועדה. נדמה לי כי הועדה הזו טובלת יותר מועדות אחרות של הכנסת, וזה מפני שהסמסלה חוסבת את ועדת הכספיים לועדה הקובעת בעניני כלכלה, ולמעשה אנו כעין תוספת קטנה בלתי חשובה ובלתי מחייבת. הנסיון של הכנסת מאז קיומה טוכיח, כי מתפקידנו ללחום פטוט על זכותה של ועדת הכלכלה, בהתאם לתקנות ולסככיות שהוענקו לה, לקבוע כמו כל ועדת כנסת אחרת. איני יודע, ואיני רוצה להכנס עתה לטיכות הדבר, אבל עובדה היא שועדת הכספיים עוסקת גם בענינים אשר לפי התקנות אשר נקבעו על ידי הכנסת, סייכים לועדת הכלכלה. לכן, אני מציע לקיים באיזה שהוא פרום בירור יסודי בענין זה.

א. בהיר: יט לי הרגשה כי בחדטים האחרונים, ועדת

הכלכלה טפלה בענינים חשובים וגם טרובים, לא קטנים, כי אם יסודיים. אם נקח, למשל, את ענין חומרי הבנין, ענין הפרדסנות, ענין התוצרת הערבית, או ענין חמרי הגלם, הרי אלה הם דוקא ענינים יסודיים, אך ענינים שאינם טתבטאים בחוקים או בהקצבות כספיות. לא רק לועדה שלנו יט אותו אופי, גם ועדת הבטחון כמעט ולא באה לכנסת עם טיכותיים של הבירורים שלה בעניני צבא, בטחון ותקציב הבטחון. כל אלה עטארים כדברים פנימיים של עבודת הועדה.

ועדת הכלכלה
9.1.51

עע/אר

לעופת זאת, אני רואה, למשל, את דיונינו בענין הסלט ובענין הפרדסנות כדיונים חיוביים, כי אגב הבירורים אשר היו בוועדת הכלכלה, הטטסלה קבלה למעשה החלטות אידנטיות בפרינציפ להחלטות הועדה, ואני רואה בזה דבר חיובי. צריך רק למצוא את הדרך של התיאום בין עבודת הטטסלה לבין עבודת הועדה. אני רוצה כי נמשיך לפתח את פעולת הועדה בדרך שפתחנו אותה במסך שלטת החדשים האחרונים, תוך תיקון זה של תיאום עם המסרדים הסתאימים בטטסלה. יכול מאד להיות שפעם נגיע לידי ביגוד /החלטות הועדה והטטסלה, ואז עומדת לפנינו בעיה קונסטרוציונית. אנו מעונינים בכך שנעבוד עם הטטסלה בענינים הכלכליים ושניתן לה לפעמים גם דחיפה, כי לדעתי, בענין הבניה נתנו לטטסלה דחיפה מסויימת. בעית היבוא ללא תשלום היתה צריכה להיות בידונה בוועדת הכלכלה, כי זוהי גם בעיה כלכלית. בזמנו, כאשר דנו על החוק לעידוד השקעות הון, נמצאה הדרך של דיון על ידי ועדה המורכבת מחברי שתי הועדות, ועדת הכלכלה וועדת הכספים. אני חושב כי כל הבעיות הכלכליות שיש להן קשר עם בעיות כספיות צריכות להיות בידונות בפורום מסותף, וזה ענינם של היו"רים לתאם זאת.

ס. אונא: אני חושב, כי בכל זאת חל שינוי מסוי
במצב הענינים לגבי עבודת ועדת הכלכלה.
למעשה כל ועדה חיה אם יש לה סדר המספיל בקביעות בעניניה, וגוססת בשעה שאין לה סדר כזה. עד לפני זמן מה, כל הסדרים הקטורים עם עניני הכלכלה היו בראש ובראשונה קטורים לוועדה אחרת. תפקיד הועדה שלנו צריך להיות, להדק את הקטורים עד כמה שאפשר, ואז ממילא תהיה פעילות ומעשה עבודה חשובה.
ברור שצריך להיות תיאום בין עבודתנו לבין עבודת הטטסלה, כדי שלא תהיה כפילות בענינים.

צבי יהודה: כהמסך לדברי סר אונא, אני רוצה להגיד כי למעשה אנו עמוסים במידה כזאת שאנו סקיימים שלט ישיבות בסבוע, ולפעמים גם ארבע ישיבות בסבוע.

טלנד זאת, החלטנו למנות ועדות מטנה לבירור ענינים טובים. יסנו רק
 דבר אחד עקרוני שאיננו מטפלים בו, זהו לנסות לברר פרובלמות של
 הכלכלה הלאומית שלנו. פעם הקיטונו ועדת מטנה כדי לבחון אם אפשר
 לספר במסק החקלאי את האטמקה לענף הלול, הרפת והדיג בדרך שנטנע יבוא
 בטדה ידועה, בדרך של קיום המסק מתוך הייצור הפנימי. זוהי טאלה
 אשר צריכה להעטיק את ועדת הכלכלה. דוגמה טובה: כידוע הרכבת טפסידה -
 בטנה שעברה היה הפסד של 60 אלף לירות - בה בטעה שהאוטוטובילים
 עטוטים בטדה רבה, מתפקידה של הועדה לברר את עניני התחבורה טיסודם
 ולראות איך אפשר להעטיט על הרכבת מקטיטום של אומס כדי לקטץ באוטוטובילים.
 דוגמה טליטית: בקטר עם חוסר המלט, החלטנו לעודד הקמת בנינים טלבנים
 טרופות וטיליקט, טר לביא הציע לאטור בטתי הערים, ירוטלים וחטיפה,
 את הבניה מחוסר אחר, כי אם רק טאבן. אולי, צודק טר לביא בהצעה
 זו, אולם לסם כך עלינו לבחון ולבדוק זאת. אני חוטב שהיינו יכולים
 לתקן את הכלכלה הלאומית שלנו על ידי זה שהיינו מעודדים עלית יהודים
 עם הונם, והועדה היתה צריכה לדון בענינים אלה.

לכן, אני טבקט טאת הועדה לא להצטטם
 בטטגרת טהיתה נתונה בה עד עכטיו, כי אם לראות את דועדה כדנה בעניני
 הפוליטיקה הכלכלית של הארץ, לקחת טעיף טעיף ולנסות לברר אותם; אם
 יש צורך למנות ועדות מטנה ולהזמין טוטחים, לעטות זאת, ולהגיע לידי
 הצעות שאפשר יהיה להביאן לכנסת. אם מתקבל הצעתי זו, אני טתנדב לפתוח
 בענין זה של הגברת הייצור בכל הטטחים.

הי"ר ט. ארם: קודם כל, איני טבור כי הצעדה הטילה על

עצמה בטכוון תפקיד של בית קברות,
 העבירו לועדה ענינים רבים, כך טבאופן פיזי איננו מספיקים לגטור את
 כל העבודה. לועדת הכלכלה קטורים טלטה טטרדים יטודיים ביותר, טטרר
 החקלאות, טטרר הטסטר והתעטיה וטטרר התחבורה. טני הטרים, טר החקלאות
 וטר הטסטר והתעטיה - עם טר התחבורה טרם דברנו על כך - הביעו את
 נכונותם להטתף בדיוני הועדה. אטנם, איט אינו טרצה טהטטפו של עבודת

הועדה, אבל איני יודע אם יש בכנסת ועדה אחרת אשר פועלת בטמפו יותר מהיר מאשר ועדה זו. אנו צריכים לקבוע לעצמנו סדר עבודה כזה אשר יקל עלינו את המלאכה, והעברת ענינים לבירור בוועדת משנה, טקל עלינו בהרבה. אשר לתיאום בינינו לבין הממשלה, גם זאת נסדר. אני חושב גם, כי הגיע הזמן לעשות בירור חברי בינינו לבין ועדת הכספים, כי לדעתי, ענין הקונצסיות, למשל, אינם רק ענינים פיסקליים, והבירור בענין זה צריך להעשות על ידי ועדה מסותפת של שתי הועדות הללו.

א. רקנטי:

אני חושב כי יש פגם קונסטטוטיוני

בינינו לבין הרשות המבצעת, וזאת צריך לסטור לבירור בוועדת הכנסת. צריך להקבע בתקנון כי כל זמן שענין סטויס נמצא בטפול ועדה סטויטת של הכנסת, הממשלה צריכה לחכות עד שתתקבלנה המסקנות. בקשר עם ועדת הכספים, הצעתי כבר כמה פעמים להרכיב ועדה קבועה מסותפת המורכבת מחברי ועדת הכלכלה וועדת הכספים אשר תדון בכל הבעיות הקשורות בעניני כספים וכלכלה.

ש. לביא:

אם חבר הכנסת ולנר אמר שאנו קוברים

ענינים, אולי הוא הגזים קצת, אך לא

הגזים לגמרי - אנו מכניסים את הענינים במקרה. כמעט ואין שאלה אשר מועברת אלינו, שהדיון בה לא יימשך חדשים. אני חושב כי לוועדה שלנו יש סחבת לא פחות מאשר הסחבת שישנה בכל המדינה, בכל הפקידות ובכל המטרדים. אין לנו אפשרות לדון על כל הענינים העומדים בפנינו, כי מדי יום ביומו הכנסת מעבירה אלינו חוקים. אני מציע כי על הדברים הכלכליים היסודיים של המדינה, תבחר ועדה מיוחדת מטעם הכנסת, כי בוועדת הכלכלה הענינים זוחלים. איני אומר כי איננו סגיעים להחלטות חשובות, אבל כאשר מונחים לפנינו 12 - 13 סעיפים ויותר, ביניהם סעיפים שיש לדון עליהם חדשים, אין אפשרות לסיים את כל הענינים. אני מציע שכאשר יציעו בכנסת להעביר ענינים סטויטים לוועדת הכלכלה, נודיע שאין לנו אפשרות לקבלם.

ע.ע.

היו"ר ס. ארם:

קודם כל, אנו מסכמים כי הועדה עובדת
דרך ועדות טכנה בכל ענין הדורש בירור.

הועדה תתמיד בהידוק הקשרים עם שלשה משרדי הממשלה אשר קטורים אתה
באופן בלתי אמצעי, משרד החקלאות, משרד המסחר והתעשייה ומשרד התחבורה.
הועדה מחליטה לברר עם הממשלה בקשר לתיאום הפעולה בין הועדה והממשלה,
וטניעת אפשרות של כפילות, או טענות הועדה/למיוזמת.

א. בהיר:

אני מציע לקבל דק את הניסוח החיובי.

אני מציע גם טעם הפרטי-כל של הבירור

הזה נשלח למשרד החקלאות, משרד המסחר והתעשייה, משרד האוצר ומשרד
התחבורה.